

DE VLAAMSE MINISTER VAN BEGROTING, FINANCIEN EN ENERGIE

DE VLAAMSE MINISTER VAN OMGEVING, NATUUR EN LANDBOUW

NOTA AAN DE LEDEN VAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Voorontwerp van decreet betreffende de fiscale gunstmaatregelen die verbonden zijn aan natuurbeheerplannen

1. Situering

Twee uitgangspunten liggen ten grondslag aan het als bijlage 1 toegevoegd voorontwerp van decreet en de als bijlage 2 toegevoegde memorie van toelichting.

Eenzijds is op 9 mei 2014 het decreet tot wijziging van de regelgeving inzake natuur en bos (hierna: het decreet van 9 mei 2014) bekrachtigd en afgekondigd, waardoor verschillende aan-passingen zijn aangebracht aan het decreet van 21 oktober 1997 betreffende het natuurbehoud en het natuurlijk milieu (hierna: het Natuurdecreet) en het Bosdecreet van 13 juni 1990. Een van de centrale thema's in het decreet van 9 mei 2014 is het geïntegreerd natuurbeheer, wat in het Natuurdecreet omschreven wordt als "beheer ten behoeve van het natuurbehoud". Het concept 'geïntegreerd natuurbeheer' betreft de concrete instrumenten die nodig zijn om op het terrein beheermaatregelen te kunnen realiseren ten behoeve van natuurbehoud.

Via het geïntegreerd natuurbeheer wordt beoogd om een stimulerend beleid te ontwikkelen voor het voeren van natuurbeheer op basis van onder andere eenvoudige(re) procedures en de resultaat-gerichte inzet van middelen, inzonderheid voor de realisatie van de Europese instandhoudingsdoelstellingen (IHD). Dat vraagt aangepaste instrumenten die zich toespitsen op resultaten die zo doelmatig mogelijk bijdragen tot de realisatie van de IHD. Ook het realiseren van natuur naast de IHD heeft baat bij een actualisatie van het huidig instrumentarium.

De volgende principes liggen aan de grondslag van het concept 'geïntegreerd natuurbeheer':

- *administratieve vereenvoudiging*: nog slechts één procedure voor een natuurbeheerplan, onafhankelijk van de betrokkenen en van het type terrein (open natuur, bos, park);
- een *stimulerend beleid* dat de implementatie van hogere beleidskaders (zoals de IHD) ondersteunt;
- *gelijke monniken, gelijke kappen*: een gelijke en transparante financiering voor iedereen die inspanningen levert voor het natuurbeheer.

Anderzijds zijn er de bestaande fiscale gunstmaatregelen voor natuur en bos, die eerder ad hoc zijn ingevoerd, elk een eigen invalshoek hebben en verschillende doeleinden nastreven. Hierdoor is er op dit moment een variatie aan fiscale gunstmaatregelen beschikbaar die verspreid worden ingezet in het natuurbeleid. Gezien de aanpassingen die reeds zijn doorgevoerd aan de natuurwetgeving, en de introductie van het concept 'geïntegreerd natuurbeheer' lijkt dit een geschikt moment om het fiscaal instrumentarium voor natuur en bos te stroomlijnen en te harmoniseren, zodat een coherent geheel van financiële en fiscale instrumenten wordt gevormd, dat beter inspelt op de huidige behoeften in het natuurbeleid. Op deze manier zal de inzet van deze instrumenten leiden tot een effectiever en

efficiënter natuurbeleid.

Bij de uitwerking van de hervormingen is rekening gehouden met enkele randvoorwaarden. Zo worden alleen de fiscale instrumenten opgenomen die volledig onder Vlaamse bevoegdheid vallen, zodat er geen overeenstemming nodig is tussen de verschillende beleidsniveaus. Voor zowel de erf- en registratiebelasting als de onroerende voorheffing heeft het Vlaamse Gewest de volledige regelgevende bevoegdheid, zowel voor de heffingsgrondslag, de tarieven als de vrijstellingen. Sedert 1 januari 2015 heeft het Vlaamse Gewest ook de volledige inningsbevoegdheid overgenomen van de federale overheid. Er is ook rekening mee gehouden dat de aanpassingen moeten plaatsvinden binnen de huidige budgettaire context. Door de fiscale vrijstellingen bovendien te koppelen aan een natuurbeheerplan worden er synergieën gecreëerd, omdat de opvolging van zowel de vrijstellingen als het natuurbeheerplan in één beweging kan gebeuren.

De voorstellen voor de fiscale hervormingen zijn meegenomen bij de uitwerking van de subsidie-regeling voor het geïntegreerd natuurbeheer, vanuit de ervaringen van alle betrokken doelgroepen. Er is een conceptnota opgemaakt voor zowel de subsidie- als de fiscale voorstellen die uitvoerig zijn besproken in een werkgroep met alle betrokken partijen. Aan de hand van de door de doelgroepen geformuleerde opmerkingen is de conceptnota meermaals aangepast aan de verschillende standpunten. Op basis van de finale versie van de conceptnota is voorliggend voorontwerp van decreet opgemaakt.

De vrijstelling voor erfbelasting, inzonderheid voor eigendommen in het Vlaams Ecologisch netwerk (VEN) of voor bossen die voldoen aan de criteria duurzaam bosbeheer, alsook de vrijstelling van het gewestaandeel van de onroerende voorheffing voor eigendommen in het VEN en de vrijstelling van de onroerende voorheffing voor milieubeschermden en private bossen worden geleidelijk vervangen door een ruimer en gevarieerder aanbod aan fiscale gunsten.

De omvang van deze fiscale gunsten varieert in functie van de engagementen ten behoeve van het natuurbehoud en een verhoogde natuurkwaliteit die de belastingplichtige bereid is aan te gaan:

- een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de erfbelasting voor een natuurbeheerplan type twee, drie en vier;
- een gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de schenkbelasting voor een natuurbeheerplan type twee, drie en vier;
- een gehele vrijstelling van de verkooprechten voor een natuurbeheerplan type vier;
- een gehele vrijstelling van de onroerende voorheffing voor een natuurbeheerplan type vier.

Voorliggend voorontwerp van decreet voert een aantal wijzigingen door in het Bosdecreet, het Natuurdecreet en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013.

De uitvoeringsbepalingen worden uitvoerig besproken in de memorie van toelichting.

Voor de huidige vrijstellingen is er een overgangperiode van twee jaar voorzien nadat dit decreet in werking is getreden, om de beheerders de tijd te geven om de nodige maatregelen te treffen en zich aan te passen aan de nieuwe regelgeving.

Aangezien dit decreet zich beroept op artikelen die door het decreet van 9 mei 2014 zijn ingevoegd in het Natuurdecreet, en bepaalde van deze artikelen nog niet in werking zijn getreden, kan ook dit decreet nog niet in werking treden en wordt voorzien dat de datum van inwerkingtreding nader zal worden bepaald door de Vlaamse Regering.

2. BUDGETTAIRE WEERSLAG

Voorgestelde hervorming resulteert in twee budgettaire effecten.

Eenzijds zullen de fiscale uitgaven veroorzaakt door de bestaande vrijstellingen voor erfbelasting, inzonderheid voor eigendommen in het VEN of voor bossen die voldoen aan de criteria duurzaam bosbeheer, verdwijnen, net zoals de fiscale uitgaven voor de vrijstelling van het gewestaandeel van de onroerende voorheffing voor eigendommen in het VEN.

De vork van geraamde fiscale uitgaven die uitgespaard worden door voorgaande maatregelen, is betrekkelijk groot. Immers, bij de inwerkingtreding van de bestaande vrijstellingen in 2003 zijn de fiscale uitgaven geraamd op ongeveer 5.000.000 euro. De reële fiscale uitgaven betroffen in de jaren 2015 en 2016 om en bij de 500.000 euro. Het is duidelijk dat deze fiscale uitgaven aan een zekere volatiliteit onderhevig zijn.

Anderzijds worden ook nieuwe fiscale uitgaven gecreëerd. De vrijstelling van de onroerende voorheffing voor goederen onderworpen aan een natuurbeheerplan type 4 kan op 20.000 euro geraamd worden. De gehele of gedeeltelijke vrijstelling van de erf- en schenkbelasting kan op ongeveer 300.000 euro geraamd worden. De gehele vrijstelling van de verkooprechten voor een natuurbeheerplan type vier wordt geraamd op 950.000 euro. In totaal worden dus met voorgaande maatregelen nieuwe fiscale uitgaven ten bedrage van 1.250.000 euro gegenereerd. Deze zullen geleidelijk toenemen a rato van het goedkeuren van nieuwe beheerplannen.

Het advies van de Inspectie van Financiën van 23 juni 2016 gaat als bijlage 3.

Het akkoord van de Vlaamse minister van Begroting van 9 mei 2017 gaat als bijlage 4.

3. WEERSLAG OP HET PERSONEELSBESTAND EN DE PERSONEELSBUDGETTEN

Voorliggend voorontwerp van decreet heeft geen weerslag op het personeelsbestand en de personeelsbudgetten van de Vlaamse Gemeenschap, zodat het akkoord van de Vlaamse minister, bevoegd voor het algemeen beleid inzake personeel en organisatieontwikkeling, niet vereist is.

4. WEERSLAG OP DE LOKALE BESTUREN

Voorliggend voorontwerp van decreet heeft een beperkt negatieve budgettaire impact op lokale besturen, ingevolge de uitbreiding van de vrijstelling van onroerende voorheffing voor bosreservaten naar alle terreinen met een natuurbeheerplan type vier, met als gevolg minderinkomsten voor provincies en gemeenten van naar schatting 66.000 euro respectievelijk 262.000 euro.

5. KWALITEIT VAN DE REGELGEVING

Voorliggend voorontwerp van decreet is aangepast aan het wetgevingstechnisch en taalkundig advies nr. 2015-446 van 25 november 2015.

Voorliggend voorontwerp van decreet vereist geen afzonderlijke reguleringssimpactanalyse, gelet op de nauwe samenhang met het ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering betreffende de subsidiëring van de planning, de ontwikkeling en de uitvoering van het geïntegreerd natuurbeheer en gelet op de uitbreiding en de aanvulling van de bestaande fiscale maatregelen voor het geïntegreerd natuurbeheer zoals ingevoerd met het decreet van 9 mei 2014.

6. VOORSTEL VAN BESLISSING

De Vlaamse Regering beslist:

- 1° haar principiële goedkeuring te hechten aan bovengenoemd voorontwerp van decreet betreffende de fiscale gunstmaatregelen die verbonden zijn aan natuurbeheerplannen;
- 2° gelast de Vlaamse minister, bevoegd voor de landinrichting en het natuurbehoud, over voornoemd voorontwerp van decreet het advies in te winnen van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Minaraad) en de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV), met het verzoek het advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen.

Bart TOMMELEIN
Vlaams minister van Begroting,
Financiën en Energie

Joke SCHAUVLIEGE
Vlaams minister van Omgeving,
Natuur en Landbouw